

BUDSJETT 2023

FOR

SAMNANGER KYRKJESTYRE

Orientering til kommunen

INNHOLD:

BUDSJETTRAMME

Ramme 2022 – meirkostnader 2023

VEDLIKEHALD OG INVESTERINGAR

Vedlikehald lagt inn i budsjettet for 2023
Kommunalt tilskot til investeringar?

ANDRE PREMISSAR FOR BUDSJETTET

Lønsutgifter - pensjon
Auka utgifter til IKT og straum

TENESTEYTING

Rekneskap, lønn, brøyting
Drift av gravplassen

GRAVPLASSEN

Tiltak på gravplassen – utbetring/ utviding

BUDSJETT 2023

Vedlegg 1:
Vedlegg 2:

Omtale av vedlikehaldstiltak / investeringar
Generelle premissar for budsjettarbeid i Samnanger kyrkjestyre -
Lovforankring, todelt drifts-budsjett, budsjettgrunnlag, stillingar m.m.

BUDSJETTRAMME SETT I HØVE TIL 2022

Løyving til kyrkja frå kommunen i 2022 var 3 051 334 kr. I tillegg fekk me investeringstilskot på 390 000 kr til byte av kyrkjedørar på Ådland. Kommunen gjer også tenester for oss, tidlegare verdsett til 77 500 kr. til lønnskøyring, IKT, rekneskap og brøytning. 20 000 av desse vart i 2022 gjort om til tilskot etter tilknyting til IKT NH. Så me står no med tenesteyting verd 57 500 kr. Drift av gravplassen er ei kommunal tenesteyting det enno ikkje er sett ein pris på i budsjettet.

Kyrkjestyret sitt framlegg til drifts budsjett for 2023, gjev ei auke av ramme på 390 800 kr. i høve til 2022. I tillegg ber dei om å få bruka lånemidlar til investerings- tiltak, for til saman 520 000 kr.

Kyrkjestyret er takksame for at me dei siste åra har fått midlar til å gjera fleire større vedlikehaldsoppgåver. I 2022 fekk me m.a. måla kyrkja utvendig på Haga og bytt tak på bårehuset. Me ventar framleis på levering av nye kyrkjedørar til kyrkja på Ådland, som me også fekk midlar til i 2022. (Her må riksantikvaren si saksbehandlingstid og leveringsproblem dela skulda for forseinkinga.)

Det er likevel framleis eit større etterslep av vedlikehalds- og investerings-behov enn at me kan dekka det med ordinære vedlikehaldsmidlar. Me har to kyrkjer og tre mindre hus me skal vedlikehalda, og treng også ha ståande midlar til vedlikehaldsbehov som kjem til undervegs

VEDLIKEHALD OG INVESTERINGAR

Fast vedlikehaldspott

Me har sidan 2020 hatt i underkant av 200 000 til rådvelde til vedlikehald kvart år. Det er å håpa at me med ein slik årleg sum, vil kunna setja av pengar på fond til store vedlikehalds-prosjekt dei åra me har mindre behov. Førerebels har me ikkje kome ajour med etterslepet, og det står ingen ting på fond til komande vedlikehald. Me vil uansett måtta søkja kommunen om midlar til store investeringsprosjekt.

Vedlikehald lagt inn i budsjettet for 2023

I budsjettet for 2023 er det lagt inn 295 000 kr. til vedlikehald og utstyr, m.a. opprusting av bårehuset, laging av barnekrok i kyrkja på Ådland, skifte av låssystem og innbrotsalarm på Haga. Dette er ein auke på 75 000 kr i høve til i fjor. Betre låssystem og alarm vil gje reduksjon i forsikringspremien. (For omtale av tiltaka, sjå vedl 1.)

Kommunale midlar til investeringar?

Kyrkjestyret vil be om midlar til tre investeringsprosjekt i 2023:

- 300 000 kr. til **ringjeanlegg** i kyrkja på Ådland.
- 120 000 kr til **oppussing av våpenhuset** (gangen) i kyrkja på Ådland.
- 100 000 kr. til **planlegging av reparasjon/ utviding av gravplass** på Ådland.

(Sjå omtale av tiltaka i vedl. 1)

Me har framleis andre tiltak «på vent» - både grunna manglande godkjenning, og manglande midlar.

ANDRE PREMISSAR FOR BUDSJETTET

Lønsutgifter

Etter eit par «korona-år» med låg lønsauke, vart oppgjeret i 22 med høgare lønsstigning, og ein reknar med at 23 vert tilsvarande eller endå høgare grunna prisstigninga. På fjarårets budsjett, hadde me inne løna for 22, og den er gjeldande framleis. Lønsoppgjeret er ikkje klart enno for 23 for KA sitt tariffområde, så er det er lagt til midlar for evt. lønsauke.

Pensjon: KLP har bede oss leggja inn 22,74 % som arbeidsgjevar-delen av pensjonstrekket. Det er nesten 8 prosentpoeng høgare enn i fjor, og gjev oss ein auke i pensjonsutgifter på 117 100 kr. Det me brukte av pensjonsfondet vårt i fjor, kjem i tillegg som utviding av ramma i 23. (Det var budsjettert med 92 000 kr. frå

fondet i 2022.) Sidan me framleis har eit par hundre tusen att på dette fondet når året går ut, vil det vera mogeleg å bruka litt av fondet i 23 også, men det er ikkje lagt inn i budsjettet no. KLP rår til å ha noko i bakhand, då reguleringspremien også kan verta høg til neste år. Dårlig avkasting og høgt lønnsoppgjør er grunnen til at KLP i år har slike premiar.

For lønn og avgifter til saman vil me få ein **auke på 203 800 kr. for 2023** i høve til året før. Lønn og avgifter totalt, utgjer 2 373 600 kr av det totale kyrkjestyre-budsjettet. (Løn til trus-opplærarane er ikkje med her. Det ligg i soknerådet sitt budsjett.)

Auka utgifter til IKT

Det kosta oss nesten 50 tusen kr. å gå over til IKTNH, i tillegg kom ny programvare som no kostar oss ein årleg sum på 7-8000 kr. Kommunen har gjeve oss 20 000 kr av tenesteytingsmidlane som driftsmidlar, etter at me gjekk over. Det var den delen dei hadde tenkt deira tenesteyting for IKT var verd, så her har me også ein auke i høve til i fjor.

Straumutgifter

Kyrkjene våre er sjølv sagt også råka av dei høge straumutgiftene. Men for det første har me ei god straumavtale gjennom KNIF, det halvparten av straumen er til fastpris. For det andre har me fått installert straumstyrings-anlegg som gjer at straumforbruket har gått mykje ned. Sidan 22 er første året me har full nytte av dette anlegget, hadde me ein del å gå på i budsjettet til auka utgifter pr. kWt. (Det vart ikkje budsjettert med mindre midlar til straum, sjølv om forbruket skulle gå ned.) Om straumprisane skal halda seg like høge i 23, må me likevel setja opp straumutgiftene våre. 57 000 kr er lagt inn i auke til saman for dei to kyrkjene, bårehuset og kyrkjegardsbygga til saman.

TENESTEYTING

Rekneskap, lønnskøyring, brøyting

Kommunen tek seg av rekneskapsføring og lønnskøyring for kyrkja. Desse tenestene skal synleggjera i budsjettet som «kalkulerte utgifter ved kommunale tenester». No er også utgiftene til bruk av lønssystemet ført opp som tenesteyting, så det er plussa på med 7 500 kr for det. Men 20 000 kr som skule vera for at me fekk nytta kommunen si tenste for IKT, har no vorte gjort om til midlar i driftsbudsjettet. Summen vert då til saman 57 500 kr. Det som gjeld snøbrøyting, er no ført på felleskapitlet for kyrkjer med 10 000 kr. og resten er ført på administrasjon.

Det er kommunen sitt ansvar å dokumentera kva det kostar dei å levera tenestene til kyrkja. (J.f. GKRS- «notat om transaksjoner mellom kommune og kirkesektoren» pkt. 3.3) Kyrkjestyret vil be om at kommunen leverer ei **oversikt over kva midlar som går til kva føremål, når det gjeld tenesteytinga** på 57 500 kr. Det må også skrivast ei **avtale** om kva denne tenesteytinga gjeld. Så vil me be om at summen kvart år vert **regulert i høve til løns- og pris-vekst**.

Drift av gravplassen

Då kommunen overtok den praktiske drifta på gravplassen i 2012, var det med i avtala at kostnadene skulle synleggjera i budsjettet som tenesteyting. Dette har ikkje vorte gjort. Kyrkjestyret vil gje framlegg om at utgiftene kommunen har til gravplassen, vert førd på gravplasskapitlet: 13900.130.043 – «Kalkulerte utgifter ved kommunale tenester» og tilsvarande inntekt på 17900.130.043. Dette inkluderer løn og avg. for tilsette, leige av maskiner, bortkøyring av stein/massar, bossavgift, utstyr, klede og vedlikehald av maskiner. Dette vil ikkje påverka ramma, då summen vert førd både som inntekt og utgift i budsjettet. Det vil heller ikkje påverka tilskotet til andre trussamfunn, då gravplassen er unнатeken i utrekninga av desse.

I følgje GKRS- «notat om transaksjoner mellom kommune og kirkesektoren» pkt. 3.3, er det kommunen si plikt å greia ut desse kostnadane, og kyrkjestyret vil igjen be om at det vert gjort.

GRAVPLASSEN

Tiltak på gravplassen

Praktisk drift av gravplassen ligg no under teknisk eining i kommunen, som ei tenesteyting. Men kyrkjestyret har framleis ansvar for bygga og har overordna ansvar og tilsyn. Difor vil me peika på ting som treng gjerast der også. Me ynskjer at gravplassen skal vera ryddig og velstelt – ein verdig stad der det skal vera godt å koma for dei som har misst nokon av sine. Me har også plikt på oss til å kunna tilby doble graver til dei som ynskjer det, til å driva lovleg når det gjeld avstandar mellom gravene og til å gjera tilhøva betre for dei som arbeider på gravplassen.

På den gamle gravplassen er det **felt som fungerer därleg**. Nokre stader er det mykje vatn, ein kjem truleg ned i grunnvatnet. Andre stader er jordsmonnet for tett, og nedbrytinga därleg. Det er ikkje lov å grava ned til grunnvatn-nivå. Det er og strenge reglar for korleis ein skal handsama därleg nedbrotne graver, og desse er vanskelege å handheva hjå oss. Desse tilhøva gjer kyrkjegardsdrifta vanskeleg, og belastninga på dei tilsette kyrkjegardsarbeidarane vert stor.

Kyrkjestyret har tidlegare bestemt at eit område på den gamle gravplassen midlertidig skal stengjast for graving grunna vatn. (Urner kan setjast ned). Når her no har vorte grøfta og tilhøva betrar seg, kan det vera råd å setja det i normal drift att. Me har i flg. Kyrkjegardskonsulenten ikkje høve til å stenga eit felt permanent om det kan gjerast tiltak for å bøta på tilhøva. (Td. grøfta.) I 2022 har det vore gjort eit stort arbeid med vasstilførslle og avløp på Ådland. Då er det også laga ny grøft med avløp frå dei takrennene der vatnet til no har gått på bakken. Grøftene vil ha betre kapasitet enn før, og me vil sjå om dette kan vera nok til å betra tilhøva på dette feltet som ligg nær kyrkja og dei nye grøftene.

I tillegg er fredingstida heva til 30 år på eit av felta, om me vurderer å lata dette gjelda heile gravplassen. Me ynskjer å nytta masseutskifting for å betra tilhøva, og det vert lagt til rette for det no. Sidan me kan nytta massar frå den nye gravplassen til dette, treng me kun ein plass til lagring av mold for å få det til.

Me arbeider også med ein **gjennomgang av den gamle gravplassen**. Det er for tett mellom gravene mange stader, slik at me treng å låsa ein del graver for gjenbruk. Då vil det verta færre graver på den gamle gravplassen. Med vårt folketal, skal me til ei kvar tid ha minst 75 disponible graver, og det har me på den nye gravplassen. Men å leggja restriksjonar på den gamle gravplassen, vil føra til *auka trong for nye graver på sikt*.

På den nye gravplassen **har det vore utsiging og utvasking** av skråninga som vender mot parkerings-plassen. Både tidlegare og neverande leiar for driftseininga, har vurdert det slik at det er ynskjeleg å setja opp ein mur her. Når det likevel må lagast mur, kan den plasserast slik at det kan lagast nye gravrekker mellom dei gamle skråningane og dei nye murane. Kyrkjestyret ynskjer ha urnefelt og namna minnelund og kanskje også graver regulert for muslimar, her på dette nye feltet. Det vert stadig fleire som ynskjer kremering, og også fleire som ynskjer setja urna ned i namna minnelund. (I ein slik lund er der ikkje eigne gravsteinar for kvar urne, men ein stor vegg/steinplate med små namneplater på og ein stad der det er høve til å setja ein blomebukett.) Feltet me nytta til urner på den gamle gravplassen, er snart fullt.

Utbygginga krev godkjenning frå gravplasskonsulenten. (Statsforvaltaren) I første omgang treng me eit **forprosjekt** gjort av fagfolk, slik at me kan nytta det til å søkja kommunen om utviding, gravplasskonsulenten om godkjenning og seinare å leggja prosjektet ut på anbud. Dette forprosjektet er lagt inn i investerings-budsjettet med ein mellombels sum på 100 000 kr. (Me ventar på anbud.)

Opprustning av bårehuset – beredskap

Under pandemien var det særskild fokus på beredskap for å handtera mange dødsfall samstundes. Me hadde då ein plan for å kunna ta imot meir enn fem bårer i bårehuset på ein gong. Det dreidde seg om å laga ein «etage» nr. to, der ein kunne få plass til fire fleire bårer. Me har arbeidd meir med denne saka no, og har funne at å kjøpa kistestativ til side-veggane vil vera ei betre løysing. Me vil då kunna romma 9-10 kister i bårehuset om det skulle verta trong for det. 30 000 kr er sett av til utbetring av bårehuset. (*Sjå vedl. 1 for nærmere omtale*)

Budsjett 2023 Samnanger kyrkjestyre

Konto	Konto (T)	An-svar	Funk-sjon	Budsjett	Budsjett-framlegg	Kommentarar 2023
	Administrasjon			2022	2023	
10100	Fastløn	110	041	685 000	700 000	Lønn - kyrkjeverje 65% , sekretær 50%.
10101	Faste tillegg	110	041	3 500	3 500	Tillegg sekretær, lø/sø kveld
10300	Ekstrahjelp	110	041		5 000	
10508	Telefongodtgjersle	110	041	3 000	2 000	
10800	Møtegodtgjering folkevalde	110	041	50 800	53 000	Sokneråd 8 møte og AU 6 møte + leiargodtgjersle
10900	Pensjonsinnskot - KLP	110	041	101 700	159 000	22,74 %
10950	Tr.pliktig forsikringsordning	110	041	3 500	-	Føringsendring
10990	Arbeidsgjevaravgift	110	041	118 100	110 700	14,1% Også for møtegodtgjersla
10991	AGA av avsette feriepengar	110	041		10 000	Føringsendring
11000	Kontormateriell	110	041	9 000	12 000	
11200	Anna forbruksmateriell	110	041	2 000	2 000	
11201	Matvarer	110	041	5 000	8 000	Mat til sokneråd og adm.- møte, stabsfeiringar og representasjon
11300	Post,bank, (datalinje)	110	041	14 000	6 000	Gebyr bedriftsbank, porto
11301	Telefon	110	041	9 000	5 000	Telefonsentral og fasttelefon
11303	Datakommunikasjon	110	041	25 000	34 000	Avtale IKTNH Fiber til nett og mobilt breiband Åland for straumstyring
11400	Annonse, reklame, inform.	110	041	35 000	50 000	Inkludert lysinger og blad til kyrkjevalet
11500	Opplæring/ kurs/stabsutvikling	110	041	20 000	30 000	Stabsutvikling, kurs tilsette Ny KV opplæring
11501	Opplæring/ kurs frivillige	110	041	8 000	15 000	Soknerådkurs, fagdagar Nytt råd
11600	Utg.godtgj.,reise, diett, bil	110	041	5 500	5 500	
11850	Forsikring	110	041	10 000	3 500	Innbuaforsikring (No ført fordelt på bygg)
11851	Forsikring av personar	110	041	2 000	3 000	Inkl. Ansvarforsikring frivillige
11950	Avgifter, gebyr, lisensar m.m	110	041	91 000	75 000	Kont. KA, bedriftshelse m.m. Datadrift IKTNH ca 50 000 (ikkje klar avtale)
12000	Innbu og utstyr	110	041	5 000	5 000	Skapdørar, prestekontor
12200	Leige, leasing kjøp av maskiner	110	041	16 000	17 000	Kopimaskin, leige portomaskin
12401	Driftsavtaler	110	041	85 000	85 000	Gravlund, Kardinal, Heimeside, IKTNH
12700	Konsulentteneste	110	041	15 000	12 000	Revisjon (sei opp medierådgj.)
13900	Kalk.utg.ved komm.tenester	110	041	67 500	47 500	Tenesteyting rekneskap, lønnskøring, datahjelp
14290	Mva - momskompensasjon	110	041	40 000	50 000	
14900	Til seinare fordeling	110	041	10 000	-	No plassert i lønn
	Sum utgifter	110	041	1 439 600	1 508 700	
16200	Anna avg.fri sal av varer/tenester	110	041	-500	-300	Inntekter kopiering og liknande
17000	Tilskot frå bispekontoret	110	041		-10 000	Tilskot til kyrkjeval
17290	Momsrefusjon drift	110	041	-40 000	-50 000	
17900	Kalk.innt.ved komm.tenester	110	041	-67 500	-47 500	Tenesteyting: rekneskap, lønnskøring, datahjelp
18300	Kommunalt tilskot	110	041	-1 331 600	-1 400 900	
	Sum inntekter utan komm. tilskot			-108 000	-107 800	
	Sum inntekter	110	041	-1 439 600	-1 508 700	
	Resultat Administrasjon			0	0	
	Kyrkjene - felles			2022	2023	
10100	Fastløn	120	042	588 000	609 000	Kyrkjemusikar 50% og kyrkjetenar 60%
10101	Søndag/kveld - faste tillegg	120	042	42 600	42 600	Tillegg kantor +kt. helg, lø/sø kveld
10200	Vikarar	120	042	25 000	30 000	
10300	Ekstrahjelp	120	042	8 500	8 500	Til helgeringing og vask v. utleige
10600	Trekpliktig godtgjersle	120	042	3 000	3 000	Skyss musikar ekstra oppmøte
10900	Pensjonsinnskot - KLP	120	042	94 800	157 000	22,74 %
10950	Tr.pliktig forsikringsordning	120	042	1 500	-	Føringsendring
10990	Arbeidsgjevaravgift	120	042	107 100	119 400	14,10 %
10991	AGA av avsatte feriepengar	120	042		10 000	
11200	Anna forbruksmateriell	120	042	30 000	38 000	Lys, blomar, reinhaldsmateriell, sko/ klede
13900	Kalk.utg.ved komm.tenester	120	042	10 000	10 000	Tenesteyting brøyting
13803	Overført til SOR, klokkarløn	120	042	68 500	68 500	Tilsvarane løn, avgifter og tillegg 11% st. Lr.1
14290	Mva - momskompensasjon	120	042	5 000	10 000	
14900	Til seinare fordeling	120	042	15 000	-	
	Sum utgifter Kyrkjene - felles	120	042	999 000	1 106 000	
17290	Momsrefusjon drift	120	042	-5 000	-10 000	
17900	Kalk.innt.ved komm.tenester	120	042	-10 000	-10 000	Tenesteyting brøyting
18300	Kommunalt tilskot	120	042	-984 000	-1 086 000	
	Sum inntekter utan komm. tilskot			-15 000	-20 000	
	Sum inntekter	120	042	-999 000	-1 106 000	
	Resultat Kyrkjene - felles			0	0	
	Kyrkja på Åland			2022	2023	
11800	Energiutgifter	121	042	90 000	100 000	Straumforbruk ned grunna betre straumstyring - men dyr straum
11850	Forsikring	121	042	40 000	40 000	Nedgang siste åra (mindre kyrkjebrannar.)
11950	Avgifter, gebyr, lisensar m.m	121	042	8 000	10 000	Årsavgift brannalarm, emsystem
11951	Kommunale avgifter	121	042	10 000	10 500	Vassavgift
12000	Innbu og utstyr	121	042	15 000	15 000	Barnekrok hylle og oppbevarings-utstyr
12300	Vedlikehald og nybygg	121	042	55 000	95 000	Tjørebrieing takrenner, låssystem, barnekrok
12400	Serviceavtalar og reparasjoner	121	042	15 000	25 000	Brannsentral. Pianostemming (Orgelstemming oddetalsår)
12600	Reinhald, kjøp av tenester	121	042	7 000	7 500	Reinhaldssoner - matteleige

14290	Mva - momskompensasjon	121	042	50 000	50 000	
15900	Avskrivningar	121	042	40 000	89 000	
	Sum utgifter Kyrkja på Ådland	121	042	330 000	442 000	
17290	Momsrefusjon drift	121	042	-50 000	-50 000	
18300	Kommunalt tilskot	121	042	-240 000	-303 000	
19900	Motpost avskrivningar	121	042	-40 000	-89 000	
	Sum inntekter utan komm. tilskot			-90 000	-139 000	
	Sum inntekter Kyrkja på Ådland	121	042	-330 000	-442 000	
	Resultat Ådland			0	0	
	Kyrkja på Haga			2022	2023	
11800	Energiutgifter	122	042	80 000	120 000	(Me har hatt for lav takst tidlegare iflg. BKK)
11850	Forsikring	122	042	55 000	55 000	
11950	Avgifter, gebyr, lisensar m.m	122	042	7 000	8 000	Årsavgift brannalarm og EM-system
11951	Kommunale avgifter	122	042	25 000	29 000	Vass/ kloakk og boss, eigedomsavgift
12000	Innbu og utstyr	122	042	25 000	55 000	Innbrotsalarm
12300	Vedlikehald og nybygg	122	042	100 000	80 000	lässystem 60
12400	Serviceavtaler og reparasjoner	122	042	10 000	20 000	Kontroll alarm, pianostemming
12600	Reinhard, kjøp av tenester	122	042	8 500	9 000	Reinhalddsoner - matteleige
14290	Mva - momskompensasjon	122	042	45 000	50 000	
15900	Avskrivningar	122	042	137 000	180 000	
	Sum utgifter Kyrkja på Haga	122	042	492 500	606 000	
16300	Husleigeinntekter	122	042	-7 000	-5 000	Utleige privatpersonar
17290	Momsrefusjon drift	122	042	-45 000	-50 000	
18300	Kommunalt tilskot	122	042	-303 500	-371 000	
19900	Motpost avskrivningar	122	042	-137 000	-180 000	
	Sum inntekter utan komm. tilskot			-189 000	-235 000	
	Sum inntekter Kyrkja på Haga	122	042	-492 500	-606 000	
	Resultat Haga			0	0	
	Gravplassen			2022	2023	
10100	Fastløn	130	043	233 400	242 400	Lønn kyrkjeverje 35%
10309	Lønn gravstell	130	043	24 400	25 700	Stell betalt av gravfond, 33 graver
10900	Pensjonsinnskot - KLP	130	043	34 700	55 100	22,74 %
10990	Arbeidsgjeveravgift	130	043	41 200	38 800	14,10 %
10991	AGA av avsette feriepengar	130	043		4 000	Føringsendring
11200	Anna forbruksmateriell	130	043		1 500	
11208	Utgifter til kremasjon for festa graver	130	043	5 400	5 400	
11209	Utgifter til stell av graver	130	043	12 000	13 000	Plantar, jord og kransar
11800	Energiutgifter	130	043	18 000	25 000	Kyrkjegardshus og tining av graver (veravhengig, store variasjonar)
11850	Forsikring	130	043	3 200	3 400	
12000	Innbu og utstyr	130	043	10 000	35 000	Utstyr til bårehus, skrivebord i personalbygg
12300	Vedlikehald og nybygg	130	043	10 000	10 000	Ord. vedlikehald
14290	Mva - momskompensasjon	130	043	6 000	10 000	
15000	Renteutgifter	130	043	3 000	2 000	Gravlegat
15900	Avskrivningar	130	043	114 000	124 100	
13300	Overført til kommunen	130	043	7 500	4 000	Deling av inntekter frå utanbygds graving
	Sum utgifter Gravplassen	130	043	522 800	599 400	
16000	Betaling for kyrkj.tenester	130	043	-15 000	-8 000	Betaling for utanbygds graver.
16200	Anna avg.fri sal av varer/tenester	130	043	-47 600	-47 600	Stell av graver, betaling frå gravfond 34 graver 1400 pr. grav
16301	Festeinntekter	130	043	-91 000	-91 000	52 graver 5 års feste
17290	Momsrefusjon drift	130	043	-6 000	-10 000	
18300	Kommunalt tilskot	130	043	-246 200	-316 700	
19009	Renteinntekter gravlegat	130	043	-3 000	-2000	
19900	Motpost avskrivningar	130	043	-114 000	-124100	
	Sum inntekter utan komm. tilskot			-276 600	-282 700	
	Sum inntekter Gravplassen	130	043	-522 800	-599 400	
	Resultat Gravplassen			0	0	
	Anna kyrkjeleg verksemد			2022	2023	
11101	Konfirmantopplæring	140	044	40 000	60 000	Justert ned i 22, Materiell, leiarar / turar
11104	Kyrkjemusikalsk arbeid	140	044	20 000	20 000	Notar til gudst. og kl. handlingar. Honorar til songarar
11200	Anna forbruksmateriell	140	044	3 000	3 500	Velferdstiltak - gåver - jubileum m.m.
11201	Matvarer konf.	140	044		5 000	
14290	Mva - momskompensasjon	140	044	1 000	1 000	
	Sum utgifter anna kl. verks.	140	044	64 000	89 500	
16101	Innbetalt konfirmantopplæring	140	044	-25 200	-32 200	Eigenbetaling 23 konf x1400kr (Det er neste kull som skal bet. i 23)
17290	Momsrefusjon drift	140	044	-1 000	-1 000	
18300	Kommunalt tilskot	140	044	-37 800	-56 300	
	Sum inntekter utan komm. tilskot			-26 200	-33 200	
	Sum inntekter anna kl. verks.	140	044	-64 000	-89 500	
	Resultat anna kl. verksemد			0	0	
	Budsjettert kommunalt tilskot til saman			-3 143 100	-3 533 900	
	Ramme frå kommunestyret			3 051 354	-390 800	Skildnad frå ramma i fjor
	Skilnad			-91 746		Dekkast av pensjonsfond KLP

Omtale av vedlikehaldstiltak/ investeringar for kyrkjene

	Vedlikehaldstiltak – lagt inn i driftsbudsjettet for 2023	Kr.
A1	<p>Skifte av lås-system i kyrkjene. Kyrkja på Haga har svært mange nøklar i bruk, og det er stor sjanse for at nøklar kjem på avvegar. Det er også heile tida trøng for å låna ut nøklar til ulike arrangement. Me ynskjer å skifta ut nøklane med elektroniske nøklar, som kan aktiverast og stengjast for bruk. Får me elektroniske nøklar på tre ytterdørar, blender av låsane på dei fem andre, og beheld dei gamle nøklane inne, kan me koma ut av det med rundt 40 tusen pluss montering.</p> <p>Komplettering Ådland: ca. 25 tusen (Same nøkkelsentral)</p> <p>Prosjektet var planlagd gjort i 22 men utsett grunna vent på nye dørar til Ådland. M</p> <p style="text-align: right;"><i>Pristilbod oppjustert</i></p>	60 000 + 25 000
A2	<p>Opprusting av bårehuset -beredskap Under pandemien var det særskild fokus på beredskap for å handtera mange dødsfall samstundes. Me hadde då ein plan for å kunna ta imot meir enn fem bårer i bårehuset på ein gong. Det dreidde seg om å laga ein «etasje» nr. to, der ein kunne få plass til fire fleire bårer. Tenkt bruk var lekter og golvplater som måtte fjernast etterpå. Dette vart det ikkje trøng for å gjera. Men me har i slutten av pandemien opplevd at bårehuset har vore fullt. Me har også opplevd spørsmål om å ta i mot avlidne utan båre. Me ynskjer å betra beredskapen ved å kjøpa inn to veggstativ for kister. (A kr. 6500) Dei kan stå umonterte, eller ein kan montera det eine, slik at ein normalt sett kan bruka golvplassen til kister som før. Eit stativ tek tre kister, og det vil framleis vera plass til tre kister på golvet i tillegg. Me ynskjer også å kjøpa hjul til bukkane ein plasserer kistene på, slik at det vert enklare å flytta på dei inne bårehuset. Me ynskjer i tillegg å kjøpa eit transport-stativ for kister. (13.000) .</p>	30 000
A3	<p>Barnekrok i kyrkja på Ådland Me har fått godkjend plan for barnekrok i kyrkja på Ådland, med skap, tavle for oppheng av tegningar og hylle til bøker. Det var også teikning av bord der, men sidan dei me har fungerer bra, kan me nyttja dei så lenge og berre få laga det andre.</p> <p style="text-align: right;"><i>Pristilbod Heggland Heiltre</i></p>	25 000
A4	<p>Innbrotsalarm til kyrkja på Haga På Ådland har me fått installert innbrotsalarm, til låg pris. Der har me hatt alarm tidlegare og kunne bruka det leidningsopplegget. På Haga har me ikkje hatt anna alarm enn ei enkel sirene på ei enkelt dør. Denne er ikkje i drift lenger. Kyrkjeverja har undersøkt med EM-systemet om det kan knytast alarm til same meldar som varmestyringssystemet brukar men dei tilbyr ikkje dette. Men det er mogeleg å nyttja same sendar som brannvarslingssystemet nyttar iflg. Eismann. Grunna mange dørar og mange rom, er det meir komplisert med alarm på Haga, og det vert dyrare..</p> <p style="text-align: right;"><i>Pristilbod Eismann 2021 og fornys sept. 2022</i></p>	50 000
A5	<p>Tjørebrieing av takrenner på Ådland Grunna därleg ver sommaren 22, vart dette ikkje gjort då. Rennene skal takast ned for vedlikehald og tjørebrieing.</p>	35 000
	Til saman	225 000

	Investeringar – spørsmål om lån	
B 1	<p>Ringjeanlegg på Ådland.</p> <p>Trappene opp til tårnet er ikkje godkjende for arbeidstakrarar å bruka. (For bratte) Det er dessutan berre folk med opplæring i å ringja med tau, som kan vera vikar for kyrkjetenaren. Ved helgedagsringing, jul, nyttår, påske og pinse må dei som ringjer få løn med helgedags-tillegg. Ved eit automatisk ringeanlegg kan ein ringja, kima, slå bedeslag og opna luker berre ved å trykkja på ein knapp. Det er også fjernstyring for bruk på gravplassen under gravferder. Det vil verta både sikrare og enklare å arbeida som kyrkjetenar med eit slikt anlegg.</p> <p><i>Prisoverslag etter synfaring av Olsen Nauen Klokkestøperi. Oppjustert av dei 2021 til 220 000. Ny pris oppjustert og inkl. elektrikararbeid</i></p>	HMS-tiltak 300 000
B 2	<p>Oppussing av våpenhuset på Ådland</p> <p>Våpenhuset (gangen) i kyrkja på Ådland har i mange år sett medteke ut. Det er brotne knaggar, därleg og misfarga måling og er lite funksjonelt. Me har fått godkjend oppussing av riksantikvaren. Etter pristilbod frå Heggland heiltre ser me at me kjem opp i ein slik pris at det kan gå som investering. Det er uansett ei oppgradering av bygget, og ikkje vanleg vedlikehald.</p> <p>Prisen inkl. skap m. integrert benk m. pute og benkeplate. Stor innråma spegel og tilsvarande plakkattavle. Paraplystativ med metallboks. Alt målt i veggfargen, men med olja benkeplate.</p> <p>Maling av veggar, trapp og ovn.</p>	120 000
B 3	<p>Planlegging av bygging av murar /utviding av ny gravplass</p> <p>Kyrkjestyret har i fleire år peika på at me treng laga ein mur på framsida av den nye gravplassen. Det er laga ein skråning med nett – og denne sig ut. Gjerdet seig over ende og vassposten måtte også rettast opp. Det har midlertidig vorte sett opp eit netting-gjerde der.</p> <p>Når ein likevel skal mura, kan desse murane plasserast nokre meter lenger fram, slik at ein får plass til nye gravfelt her. Rådet har tidl. sagt at dei ynskjer eit urnefelt med tavle for namn (namna minnelund) eit urnefelt med gravsteinar og eit felt regulert for muslimar. For å trekka muren fram må ein ta litt av parkeringa og i tillegg kjøpa nokre meter grunn til venstre for parkeringa. Grunneigar er positiv til dette.</p> <p>Det må avklarast kven som skal vera ansvarleg for utbygginga, men i første omgang treng me få det prosjektert og søkt om. Me ynskjer å henta prosjekteringa inn frå Akasia som driv med gravplassar i Bergen. Dei skal gje oss pris på forprosjektet, men me har ikkje fått dette før kyrkjestyret sitt budsjettmøte. (27. okt) Dei vil kunna gjera sjølve prosjekteringa i første halvår av 23. Med grunnlag i desse dokumenta, kan kyrkjekontoret så søkja kommunen om utviding og kyrkjegardkonsulenten om godkjenning. Me vil også få eit grunnlag til å få pristilbod på sjølve jobben og til å få vita kor mykje nytt areal me treng kjøpa.</p> <p>Sjølve utbygginga må gjerne verta leia av driftseinininga i kommunen, evt. med innkjøpt arbeidskraft. Om ein mellombels set av 100 000 til forprosjekt, kan det som vert att nyttast i sjølve utbygginga.</p>	100 000 Ventar på pristilbod
	Til saman	520 000

	Investeringar og vedlikehald - «på vent»	
C1	<p>Utbetring av kjøkkenet på Haga Kjøkkenet på Haga var tenkt som eit «kyrkjekaffikjøkken» men vert brukt til store arrangement og utelege. Middag til over 80 personar hender – og til 40 er heilt vanleg. Kjøkkenet er 26 år, og oppvaskmaskina held på å takka for seg. Me har ein komfyr som ikkje er tilpassa store panner og ei oppvaskmaskin der ein må løfta korgene ned og opp igjen. Det er tungt arbeid – og altfor liten plass. Me treng utvida, omorganisera og kjøpa ny innreiing, oppvaskmaskin og komfyr. Helst burde me bygd på huset utvendig, og dobla storleiken på kjøkkenet, men ei enklare og rimelegare løysing kan vera å innlemma vaskerommet i kjøkkenet og få plass til ei vaskeavdeling der. Me kan gjera ein del på dugnad og kjøpa komfyr og vaskemaskin frå konkursbu.</p> <p>Vurdering frå Byggherre Utviding av kjøkken med påbygg og nye ytterveggar – «millionprosjekt» Utviding inn på vaskerom «ein fjerdedel av prisen». Også meir dugnad. Kan då byggja «uthus på baksida av kyrkja med plass til bossortering og utereiskap. Dels på dugnad.</p>	300 000 ??
C2	<p>Byte av sidedører Sidedørane i kyrkja på Haga, har same feil som fleire av vindauge. Det lek vatn inn i trekonstruksjonen ved gummikanten rundt vindauge og ramma rotnar innanfrå. Dette er vanskeleg å få godt nok ved reparasjon, og dørene bør lagast på nytt med ein betre konstruksjon. Spesialbestilling. Ventar på pris frå tømrar.</p>	
C 3	<p>Enøktiltak - Varmepumpe - Ådland kyrkje Det har i fleire omgangar vore søkt om å få setja opp varmepumper i kyrkja på Ådland. Me har til slutt fått godkjend løysing inne, men ute må me plassera pumpa ved kyrkjegardsmuren. Me må då planleggja eit lite hus til å ha pumpa i og få dette godkjend. Det må gravast grøft over vegen til å leggja kablar inn til kyrkja. «Miljø og Ressurs Drift» rår til å nyta fire varmepumper inne og to ute. Då må det søkjast på nytt. Dei anslår 3-400 tusen i kostnad. Godkjenninginstansen v. bispedøme-kontoret rår til å heller satsa på varevindauge på innsida av vindauge for å hindra varmetap her. Iflg. MRD vil dette ikkje gje dei store innsparingane samanlikna med varmepumper. Kyrkja har rundt 80-90 000 kr i årlege straumutgifter, så det er pengar å spara på enøk-tiltak. Det vart i 2020/21 montert straumstyringsanlegg i kyrkja på Ådland. No kan ein halda låg temperatur normalt, og berre skrua opp varmen når det skal vera arrangement. Forbruket har gått markant ned. Varmepumper vil vera nok store delar av året, men dei gamle omnane vil også kunna vera ein del av oppvarminga på kalde dagar.</p>	400 000
C4	<p>Brannsikring/overrislingsanlegg til kyrkja på Ådland Kommunestyret løyvde i 2011 pengar til å få greidd ut sprinkling av kyrkja på Ådland. Dei brannsikrings-firmaene me var i kontakt med, rådde alle til å nyta vanleg sprinkling i eit bygg med så høgt under taket. Sprinkler Vest a/s gjorde då eit forprosjekt på installering av sprinklaranlegg i kyrkja. Det er eit ”tørranlegg” som vert tilrådd her. Dvs. at det ikkje står vatn i røyra når ikkje alarmen er utløyst. Slik unngår ein problem med frost og lekkasje. Det er ein sentral med ein kompressor som held oppe eit visst trykk på vatnet. Han koplar berre inn av og til, når trykket vert for lavt og kan slåast av under arrangement. Skulle det verta branntillaup i kyrkja, vil det berre verta løyst ut vatn på den staden detektoren seier det brenn. Anlegget krev eit godt vasstrykk. (725 liter/minutt). Dei røyrane Samnanger kommune overtok frå det private vassverket på Ådland, var ikkje store nok til å gje tilstrekkeleg vasstrykk. Det var difor ikkje råd å gjennomføra sprinkling før desse var ordna. <i>Dette er gjort våren 2017.</i> Det må truleg også</p>	Ca 1 500 000

	<p>leggjast ny vassleidning rundt kyrkja. Pris pr. 2011 ca. 2000 kr meteren i kostnad for å leggja ny vassleidning.</p> <p>Før bygget vert sprinkla må det lagast teikningar i ”dwg-format” for prosjektering og dokumentering. Riksantikvaren må godkjenna prosjektet.</p> <p>Dei har rekna kostnaden til 1 065 000 eks mva. Men i tillegg må ein rekna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kostnad til vasstilførsle • Litt ombygging på sakristiet og snikkararbeid for å få tilkomst til ulike loft • Leige av lift / evt. stillas for arbeid under himlingen • Elektrikararbeid for tilførsle av straum til kompressor, oppkopling av signal / alarmar og frostsikring av vassanlegget frå grunnen til sentralen • Montering av utvendig slokkeanlegg (Tilrådd av riksantikvaren. 40% av kyrkjebrannane er påsette) <p>KA har spesialkompetanse på dette feltet.</p> <p>Dei seier at det også går an å nytta ”vanntåkeannlegg” på kyrkjer, men at dei ulike firmaene då må dokumentera at det verkar på akkurat denne typen bygg, då det er så lite utprøvd enno. Det er montert og godkjend i fleire kyrkjer, men det er få leverandørar til slike anlegg.</p> <p>Eit ”lavtrykk vanntåkeannlegg” har om lag same pris som eit sprinklarannlegg, men ein treng lavare trykk på vatnet. Trykket som skal til for å spruta vatnet ut, vert laga av ei trykkforsterkarpumpe. Anlegget er betre for å hindra overtenning, men därlegare til å kjøla ned på golvnivå. Små dropar vert svevande rundt i rommet, og kjøler ned lufta mykje betre enn eit sprinklaranlegg, men mindre vatn rekk bakkenivå, for å sløkkja evt. brannar der. Det vert mindre vasskade ved utløsing og vert mindre synlege inngrep i bygget då røyrvane er mindre.</p> <p>”Høgtrykk vanntåkeanlegg” gjev den beste sløkkinga i høve til vassmengde. Dei krev heller ikkje høgt vasstrykk for å virka. Trykket vert laga i ein sentral, anten med motor eller v. gass /trykkluft. Dei har i tillegg til å hindra overtenning effektivt også betre evne til å nå bakken, då vatnet vert spruta ut med høgt trykk både i små og i store dropar. Men desse anlegga er dyrare både å installera og driva, og krev høg kompetanse av driftsansvarleg.</p> <p>Kostnaden på eit lavtrykk tåkeannlegg og eit sprinkleranlegg vera om lag lik i flg. KA.</p> <p>Staten gjev lån m. rentekompensasjon til føremålet. KNIF forsikring gjev tilskot. Me vil i tillegg få 80% avslag på forsikringspremien for kyrkja.</p>	
--	---	--

SAMNANGER KYRKJESTYRE

GENERELLE PREMISSAR FOR BUDSJETTARBEID

LOVFORANKRING

Samnanger kyrkjestyre (soknerådet + ein communal representant) har vore fellesråd i Samnanger etter kyrkjelova §14. I januar 2021 tok den nye lova for trus- og livssynssamfunn til å gjelda. Då vart det opna for omorganiseringar som kyrkja sjølv skal vedta. Desse er ikkje klare, og difor gjeld framleis den gamle ordninga med «fellesråd». Men også i den nye lova vert det presisert at soknet er eit eige rettssubjekt og «*har rettigheter og forpliktelser, er part i avtaler med private og offentlige myndigheter og har partsstilling overfor domstoler og andre myndigheter.*» (§11.) Slik er Samnanger sokn ei eiga forvaltnings-eining på same måten som Samnanger kommune, og ikkje ei communal eining slik som t.d. skulane.

Kommunen har etter den nye lova om trus- og livssynssamfunn, framleis økonomisk ansvar for drift av kyrkja. Dette er spesifisert i § 14:

« *Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskuddgis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diaconi og kirkemusikk inngå.*

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd. Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler.»

I fylge gjeldande forskrifter er det kyrkjestyret si oppgåve å fordela midlar på kyrkjebudsjettet.
Kommunestyret skal bestemma kor stor ramma til kyrkja skal vera.

TODELT DRIFTSBUDSJETT FOR KYRKJA

Kommunen løyver midlar til driftsbudsjett for **Samnanger kyrkjestyre**, (soknerådet som "fellesråd"). Budsjettet er delt opp i administrasjon, kyrkjer, kyrkjegard og anna kyrkeleg verksemd. Kommunen sitt økonomiske ansvar er lovregulert. (Sjå over)

Budsjett for **Samnanger sokneråd**, vert fremja og handsama som eiga sak i soknerådet. Sokneråds-delen er avgrensa til forvaltning av offer, andre innsamla midlar og andre inntekter og utgifter knytt til kyrkjelydsarbeidet. Trusopplæringsarbeidet vert og ført i soknerådsdelen av budsjettet. Dette er finansiert av statstilskot gjennom prostiet og av innsamla midlar. Soknerådsdelen av budsjettet skal ikkje fremjast for kommunen, men er sjølvsagt offentleg. Rekneskapen for soknerådet er også ein del av årsmeldinga frå soknet.

BAKGRUNN / BUDSJETTGRUNNLAG

Kyrkja tek seg av **lovpålagde oppgåver** som gravferder, vigslar og gudstenester. Gravplassen vert driven for alle innbyggjarane i Samnanger, men kyrkjebygget er disponert av DNK. Soknet er også pålagde frå kyrkja sentralt å driva trusopplæringsarbeid, for alle aldersgrupper frå 0-18 år. Sjølv om dette arbeidet for det meste er dekka av soknerådsbudsjettet, utløyser det større behov for reinhald, meir administrasjon og høgare kontorutgifter som går over kyrkjestyre-budsjettet.

Når det gjeld gudstenester, er det ein gudstenesteplan som må godkjennast av bispedømekontoret. Me er også pålagde andre oppgåver av kyrkja sentralt, så me kan ikkje utan vidare redusera **aktivitetsnivået** lokalt, for å spara midlar.

For kyrkja er det viktig å arbeida vidare med å få på plass ei god **forvaltning** av lovpålagde oppgåver. Dette gjeld både kyrkje og kyrkjegardsforvaltning, andre administrative oppgåver, gudstenester, andre kyrkjelege handlingar og ansvaret for det kristne arbeidet i kyrkjelyden. Med for knappe stillingsrammer over mange år, slit kontoret enno med å ta igjen etterslep av oppgåver.

«Det er kommunen sitt ansvar å løyve midlar til nødvendig kyrkjeleg administrasjon. Utgangspunktet ved etablering av Den norske kyrkja som eigen forvaltingseining, var at administrative ressursar skulle vera på høgde med anna offentleg forvaltning.» seier KA.

Med denne bakgrunnen, vedtok kyrkjestyret i 2016 ein opptrappingsplan for stillingsstorleik og løn for kyrkjeverja. I 2019 vart stillinga 100% og i 2021 var opptrappinga over. Kyrkjestyret si meining var at løna til kyrkjeverja skulle koma meir på nivå med løna til einingsleiarane i kommunen.

Stillingar i Samnanger sokn okt. 2022:

Løna av kyrkjestyrebudsjettet:	Kyrkjeverje 100%
	Kantor / organist 50%
	Kyrkjetenar 60%
	Sekretær 50%
	Klokkar 11% (Gjort av frivillige. Løna går til ungdomsarbeid)
Løna av soknerådsbudsjettet:	Ungdomsarbeidar 20%
	Trusopplærar 50%
	Hjelp til trusopplæring – kompis, matlaging m.m. 20%
Løna av statlege midlar :	Sokneprest 100% stilling – Adm. av prostiet. (Gjer også teneste i Kvam)

Kyrkja har i tillegg rundt 60 frivillige medarbeidarar som gjer små og store tenester i gudstenester, diakoniarbeid og trusopplæring.

RENTEKOMPENSASJON OG ANNA STØTTE

Det finst midlar i Husbanken øyemerkt vedlikehald av kyrkjer, der ein får **rentekompensasjon**. (Ikkje kvart år.) Verneverdige kyrkjer har høg prioritet, men me har også fått slike midlar til kyrkja på Haga tidlegare. Det er kommunen som får midlane og må søkja. Støtta svarar til rentene for eit lån med nedbetaling på 20 år og avdragsfritak i 5 år.

Det går også an å få støtte hos KNIF til sikringstiltak, slik me fekk i 2020. Riksantikvaren/staten gjev også stundom støtte til særskilde prosjekt og «Opplysningsvesenets fond», OVF, kan gje støtte/lån til restaurering og nybygg.